

Onderwerp : input seniorenvereniging KBO-Brabant voor debat Leefstijlpreventie

Geacht Kamerlid,

Aanstaande woensdag debatteert u over leefstijlpreventie. Graag vraagt zelfstandige seniorenorganisatie KBO-Brabant uw aandacht voor gezondheidsbevordering bij ouderen; op latere leeftijd valt er nog veel gezondheidswinst te bereiken. Daarnaast willen wij u vragen om oog te hebben voor de bottom-up initiatieven van niet-medische organisaties. De tijd van landelijke programma's, preventieakkoorden en de inzet van expertisebureaus behoort vanwege de beperkte opbrengst wat ons betreft tot de verleden tijd.

Valpreventie vraagt om een integrale aanpak

Elke vijf minuten belandt een 65-plusser in Nederland op de spoedeisende hulp na een valongeval. Als valpreventie niet structureel wordt aangepakt, verdubbelen binnen 10 jaar de zorgkosten door valongevallen bij ouderen naar € 2,4 miljard. Wij voorzien dat veel ouderen, vanwege de kosten, met vitamine D zullen stoppen, dat de therapietrouw zal afnemen en ten derde dat het risico op te lage dosering zal toenemen als mantelzorgers potjes met vitamine D bij de drogist gaan kopen. Als gevolg daarvan vrezen wij dat het aantal valpartijen met botbreuken, hersenletsel en daardoor ziekenhuisopnames zal toenemen. Tevens neemt na een botbreuk de zorgbehoefte toe. Dat betekent een toename van opname voor revalidatie in een zorginstelling of tijdelijke opname in eerstelijns verblijf (ELV) en toename van de inzet van thuiszorg. Bovendien zal een deel van de ouderen na de val niet meer thuis kunnen blijven wonen. En als gevolg daarvan zal de druk op de ouderenzorg nog meer stijgen ([Laego, oktober 2022](#)). Helaas wordt met ingang van januari 2023 de hoge dosering vitamine D/calcium voor mensen met botontkalking niet meer vanuit de basisverzekering vergoed. Dit vinden wij onbegrijpelijk, want valpreventie vraagt om een integrale aanpak.

- Wilt u de minister verzoeken het niet-gebruik van vitamine D door hoge kosten te monitoren en aan de hand van deze uitslag het uitstroombesluit terug te draaien.

Een goede samenwerking tussen zorg, gemeenten en niet-medische organisaties is belangrijk

Gezond oud worden vraagt om bewustwording en activiteiten in buurten/gemeenten die mensen helpen langer mobiel te blijven, gezonder te leven en meer sociale contacten te hebben. Samen met zorgverleners en vrijwilligers willen wij zorgen voor gezonde buurten en gemeenten.

Een eerste aanzet hiertoe vormen onze Vitaliteitsdagen. Tijdens deze dagen in verschillende gemeenten in Brabant krijgen 50-plussers inzicht in hun mentale en fysieke gezondheidssituatie. Ook krijgen zij tips om hun leefstijl te verbeteren. Op lokaal niveau wordt samengewerkt tussen KBO-vrijwilligers en (oud-) zorgverleners zoals huisartsen, fysiotherapeuten, beweegcoaches, audiciens en opticiens. Ouderen gaan met elkaar in gesprek over de risico's van alcoholgebruik. Steeds meer zorgprofessionals sluiten zich aan bij ons initiatief, zoals tandartsen die met ouderen over mondgezondheid praten én

apothekers die het gesprek over passend medicijngebruik voeren. Opvallende uitslagen kunnen wijkgericht een vervolg krijgen, maar dit vraagt om een trajectbenadering en opschaling.

Een ander mooi initiatief zijn de bewegegroepen van seniorenverenigingen. Groepen senioren komen enkele jaren elke dag bijeen om te sporten. Samen bewegen blijkt heel goed te werken: de deelnemers stimuleren elkaar om elke dag te blijven komen en het sociale aspect wordt gewaardeerd. De fitheid van de deelnemers is over een langere periode gemeten en die blijkt te verbeteren, terwijl de conditie van leeftijdsgenoten gestaag afneemt. Ook hier weer volgens het principe van peercoaching. Zonder tussenkomst van een zorgprofessional. Dit initiatief verdient navolging.

- Wilt u de staatssecretaris vragen ervoor te zorgen dat (samenwerkings)initiatieven van niet-medische organisaties kunnen continueren/uitbreiden zodat preventie een vlucht naar voren kan nemen. Zorg dat de niet-medische organisaties aan de slag kunnen met preventie. Het behoort niet uitsluitend tot het domein van de zorgprofessionals.

70-plussers maken weinig gebruik van Gecombineerde Leefstijlinterventies

Huisartsen schrijven Gecombineerde Leefstijlinterventies (GLI) voor met wisselend succes. Gecontracteerde leefstijlcoaches gaan met mensen met een overgewicht aan de slag. De resultaten zijn nog niet om over naar huis te schrijven. Helaas neemt maar 8% van de 70-plussers deel aan een GLI. De gemiddelde leeftijd is 50-53 jaar.

- Wilt u de staatssecretaris vragen waarom zo weinig 70-plussers geïncludeerd worden voor de Gecombineerde Leefstijlinterventie?

BTW op groenten en fruit naar 0%

De coalitie heeft op 15 december 2021 aangekondigd dat de btw op groente en fruit moet worden verlaagd naar 0 procent. Dit is heel goed nieuws voor de portemonnee van de consument en uiteraard voor de gezondheid van de samenleving. De Europese commissie heeft in december 2021 overeenstemming bereikt dat lidstaten niet langer btw hoeven te heffen op groenten en fruit. De weg staat vrij om de BTW op groenten en fruit te verlagen naar 0% ware het niet dat allereerst een onderzoek moet plaatsvinden over de afbakening van groente en fruitproducten voor de btw. Dit onderzoek moet eerst afgerond worden alvorens het wetgevingstraject opgestart kan worden. De staatssecretaris vindt dat zorgvuldigheid boven snelheid gaat. KBO-Brabant vindt het onbegrijpelijk en noemt dit 'paralysis by analysis'. Door een teveel aan wikken en wegen kan uiteindelijk niet tot actie gekomen worden. Er is een wereld te winnen rondom preventie. Bij een gezonde leefomgeving hoort vrijstelling van BTW op groenten en fruit.

Wij wensen u veel wijsheid toe in dit debat.

Met vriendelijke groet,

drs. Leo G.M. Bisschops,
Voorzitter Algemeen Bestuur KBO-Brabant

